INFORMACJA
Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy o wynikach kontroli jakości handlowej jaj spożywczych przeprowadzonych w IV kwartale 2018 r. w jednostkach handlowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Kontrolą objęto 11 placówek, w tym: 5 sklepów należących do sieci handlowych, 5 pozostałych sklepów, 1 magazyn centralny sieci handlowej. Nieprawidłowości stwierdzono w 5 z nich.

Wyniki przeprowadzonych kontroli przedstawiają się następująco:

Ogółem skontrolowano 45 partii o wartości 13285,01 zł, w tym 1 partię jaj ekologicznych o wartości 53,94 zł. Zakwestionowano 7 partii o wartości 1072,68 zł.

1. **Prawidłowość zadeklarowanej w oznakowaniu klasy wagowej jaj kurzych.**

Prawidłowość zadeklarowanej klasy wagowej sprawdzono w odniesieniu do 23 partii jaj kurzych oferowanych do sprzedaży w opakowaniach jednostkowych, kwestionując 3 partie, tj.:

- 90 sztuk jaj z chowu klatkowego 10 jaj, o zadeklarowanej klasie wagowej L-duże (73 g > masa ≥ 63 g), klasa A, stwierdzając obecność 63 sztuk jaj o masie odpowiadającej niższej klasie wagowej M, tj. 60% ważonych jaj [po uwzględnieniu tolerancji wagowych],
- 36 sztuk jaj z chowu klatkowego 6 sztuk, o zadeklarowanej klasie wagowej L- duże (73 g > masa ≥ 63 g) , klasa A, stwierdzając obecność 24 sztuk jaj o masie odpowiadającej niższej klasie wagowej M, tj. 56,6 % ważonych jaj [po uwzględnieniu tolerancji wagowych],
- 140 sztuk świeżych jaj z chowu ściółkowego, klasa A, klasa wagowa: L (73 g > masa ⩾ 63 g), stwierdzając obecność 58 sztuk jaj o masie odpowiadającej niższej klasie wagowej M, tj. 41,43 % ważonych jaj [po uwzględnieniu tolerancji wagowych].

W związku z powyższym stwierdzono, że ww. partie nie spełniają wymagań określonych w art. 4 lit. b rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. Urz. UE. L. 163 z 24 czerwca 2008 r., s. 6 ze zm.) i są artykułami rolno-spożywczymi zafałszowanymi.

2. **Ocena prawidłowości oznakowania jaj spożywczych.**

Oceną objęto 44 partie jaj kurzych o wartości 12835,58 zł. Weryfikacji dokonano pod kątem:

- oznakowania jaj zamieszczonego na skorupie i w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości,
- oznakowania opakowań jednostkowych jaj kurzych; zakwestionowano 3 partie o wartości 408,82 zł; stwierdzono, że w przypadku:
  - jaj ekologicznych a' 6 szt.:
    - nie podano numeru identyfikującego organu kontrolnego lub jednostki certyfikującej,
    - nie podano wspólnotowego logo produkcji ekologicznej,
    - podano informację wprowadzającą w błąd, co do właściwości produktu, a w szczególności miejsca pakowania, ponieważ wskazano niewłaściwy weterynaryjny numer identyfikacyjny,
  - jaj spożywczych z chowu klatkowego a'10 szt. podano informację wprowadzającą w błąd, co do właściwości środka spożywczego: „Jaja wspomagają pracę mózgu, poprawiają pamięć i dbają o nasz wzrok",
  - „10 Świeżych Jaj" z chowu klatkowego, M - średnie (63g>masa⩾53g), klasa A, na czołowej stronie opakowania umieszczono ilustracje przedstawiającą wiejski krajobraz (pola uprawne wokół zagrody, a w zagrodzie swobodnie biegające kury) sugerując, że jaja pochodzą od kur z wolnego wybiegu, podczas gdy w rzeczywistości były to jaja pochodzące od kur z chowu klatkowego, o czym świadczyła informacja zamieszczona na opakowaniu (zapisana mniejszą czcionką od pozostałych informacji zawartych na opakowaniu). Stwierdzono, że taki sposób oznakowania produktu może wprowadzać, konsumentów w błąd co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do metody wytwarzania lub produkcji, co narusza art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom

informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE. L 304 z 22 listopada 2011 r., s. 18 ze zm.),

- dobrowolnych deklaracji dotyczących jaj kurzych - oznakowanie badanych partii jaj nie zawierało odniesień do zastosowania specjalnych pasz w żywieniu niosek, pozyskania jaj od wybranej rasy kur, bądź poddania jaj/niosek specjalnym badaniom,
- dat minimalnej trwałości umieszczonych na opakowaniach - zostały one ustalone prawidłowo.

3. <u>Ocena prawidłowości oznakowania jaj innych niż kurze.</u>

Oceną objęto 1 partię jaj przepiórczych o wartości 449 zł. Partię tą zakwestionowano ponieważ w oznakowaniu:

- nie podano adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym,
- podano oświadczenia żywieniowe o treści: *zawierają kwasy Omega 3 i antyoksydanty, zawierają aminokwasy egzogenne (np. metioninę i treoinę), są bogatym źródłem żelaza, miedzi, fosforu, cynku, karotenu i witaminy z grupy B, ryboflawiny, prowitaminy A, zawierają Likopen oraz kwasy Omega 3,* nie podając informacji o wartości odżywczej,
- podano informacje wprowadzające w błąd, co do właściwości środka spożywczego … *w badaniach stwierdzono możliwe działanie przeciwnowotworowe likopenu oraz kwasów Omega 3 zwłaszcza w przypadku raka piersi, okrężnicy prostaty*, *…zawierają zioła*.

<u>W związku z opisanymi nieprawidłowościami podjęto następujące działania:</u>

1. w toku kontroli:

- na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej zażądano:
  - od 2 przedsiębiorców wycofania z obrotu 3 partii jaj spożywczych posiadających zaniżone masy jednostkowe - żądania natychmiast wykonano, dokonując zwrotu 3 partii jaj do dostawców,
  - w 1 przypadku od osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy usunięcia informacji wprowadzających w błąd konsumenta (Jaja wspomagają pracę mózgu, poprawiają pamięć i dbają o nasz wzrok) – żądanie natychmiast wykonano, wykreślając ww. informację.

2. po kontroli:

- skierowano 6 wystąpień pokontrolnych, które przekazano do wiadomości właściwym terenowo wojewódzkim inspektorom jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych,
- wobec kontrolowanych przedsiębiorców wszczęto z urzędu postępowania administracyjne zakończone wymierzeniem kar pieniężnych na podstawie:
  - art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych wydano 4 decyzje wymierzające kary pieniężne w łącznej kwocie 2460 zł, za wprowadzenie do obrotu jaj spożywczych oznakowanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
  - art. 40 a ust. 1 pkt 4 ustawy jw. wydano 2 decyzje wymierzające kary pieniężne w łącznej kwocie 2200 zł za wprowadzenie do obrotu 3 partii jaj zafałszowanych (nieprawdziwa deklaracja klasy wagowej).

W zakresie pozostałych kontrolowanych zagadnień: identyfikacja dostawców, aktualność dat minimalnej trwałości, warunki przechowywania jaj, identyfikacja kontrolowanego przedsiębiorcy nieprawidłowości nie stwierdzono.

Sporządziła: Monika Chojnacka - inspektor